

**Перспективна програма розвитку
комунального закладу загальної середньої
освіти №1 – загальноосвітнього закладу
I-III ступенів у рамках
Концепції нової української школи
(2018- 2023pp.)**

*Хто не знає, куди прямує, той
дуже здивується, потрапивши не туди.
Марк Твен.*

Соціальні зміни у суспільстві є чинниками реформи в освіті і створення нової педагогічної концепції, яка врахує зміни в змісті освіти, методиках викладання та доступі до навчання. Основна стратегія розвитку нової української школи, її принципи й основні напрями оновлення освіти визначають нам такі орієнтири:

- культурологічний підхід як підґрунтя модернізації змісту освіти;
- децентралізація й ефективне управління, які нададуть школі реальну автономію;
- технологічний підхід як стратегія організації освітнього процесу;
- справедливий розподіл публічних коштів, який забезпечить доступ усіх дітей до якісної освіти.
- Концепція містить такі компоненти: спілкування рідною або державною мовою, іноземною мовою, математична грамотність, компетентність у природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, уміння навчатись впродовж життя, соціальні та громадянські цінності, екологічна грамотність здоров'я.

Сьогодення вимагає від керівника школи чіткого усвідомлення того, що він творець оригінального дизайну середовища, в якому створені умови для «проживання» нового досвіду всіма учасниками освітнього процесу.

Стратегічна програма розвитку школи розроблена на підставі аналізу діяльності та результатів роботи школи з урахуванням перспектив розвитку освіти, закладених у Концепції нової української школи, яка задає напрямок руху.

I. Паспорт програми

Назва навчального закладу,адреса:

Комунальний заклад загальної середньої освіти №1 – загальноосвітній заклад I-III ступенів, вул. Калнишевського, буд.7

Соціальний запит: Програма спрямована на модернізацію змісту освіти, який орієнтовано на формування ключових компетентностей учнів, та підвищення її якості; досягнення випускниками школи нового якісного рівня освіченості, необхідного для успішного продовження навчання і достатнього для ефективної соціалізації за умов інформаційного суспільства; роботу на засадах «педагогіки партнерства» через методики, засновані на співпраці; переорієнтацію вчителя на якісно новий розвиток його професійної компетентності, на особистісно- орієнтований та компетентнісний підходи до управління освітнім процесом; виховання і соціалізацію особистості на загальнолюдських цінностях; створення творчого середовища; системне запровадження ІКТ ; оптимізацію управлінської діяльності на всіх рівнях; модернізацію матеріально-технічної бази школи

Мета програми: Створення освітнього простору, який дозволить забезпечити « різнобічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадської активності».

Закон України «Про освіту» від 05.09.2018

Задачі програми:

1. Створити комплекс умов духовно-творчого та національно-патріотичного розвитку особистості кожного учня, сформувати орієнтацію на громадянську свідомість та самовдосконалення.
2. Організувати діяльність педагогів за індивідуальною освітньою траєкторією. Створити ефективну, постійно діючу систему безперервної освіти.
3. Розробити професійні поради щодо урахування змін з поурочного планування вчителя за умов нової української школи. Провести інтерактивне заняття «Урок НУШ».

4. Оптимізувати систему дидактичного та матеріально-технічного забезпечення навчального процесу.
5. Розробити рекомендації ефективного партнерства з батьками.
6. Продовжити роботу щодо популяризації досвіду вчителів через фахові видання та сайти мережеских спільнот учителів. Забезпечити рух особистих брендів учителів.

Принципи діяльності:

Якість: ми дорожимо репутацією, заснованою на високих стандартах освітнього і виховного процесів.

Успішність: ми спроможні формувати компетентності, потрібні для успішної самореалізації в суспільстві; формувати ціннісні ставлення і судження, плекати українську ідентичність.

Мотивація: ми прагнемо бути в авангарді суспільних змін, створювати кращий світ за допомогою освіти.

Участь: усі зацікавлені сторони (батьки, громадськість) отримують максимум інформації про освітній процес і мають можливість впливати на нього.

Лідерство: ми впроваджуємо інновації і схвалюємо творчий підхід педагогів, стимулюємо їхнє особисте професійне зростання.

Партнерство: ми досягаємо мети, працюючи разом. Ми поважаємо кожную особистість, широко застосовуємо методи роботи, засновані на співпраці.

Термін реалізації: 2018 – 2023 роки.

Очікувані результати:

- Підвищення успішності освіти, розширення сфери додаткової освіти.
- Розвиток критичного мислення як основного засобу стимулювання індивідуального розвитку школяра, формування ключових компетентностей випускника школи.
- Використання інноваційних технологій, що сприяють забезпеченню особистісно зорієнтованого підходу, міжпредметної інтеграції, діяльнісного підходу, зокрема змішаного навчання.
- Учитель - умотивований та вільний у розвитку власної творчості і професійності.
- Партнерство між вчителем, учнями, батьками.
- Позитивний імідж школи на ринку освітніх послуг міста.
- Запровадження інноваційних технологій в управлінській діяльності, зокрема партисипативного управління.

- Розвиток і зміцнення матеріально-технічної бази школи.
- Ефективне використання внутрішніх і зовнішніх ресурсів.
- Ефективне впровадження у виховний процес шкільних СКІНДів(сучасних колективно-індивідуальних дійств).
- Робота над проблемою «Впровадження інтегрованого та особистісно зорієнтованого підходу як засіб формування цілісної особистості молодшого школяра у сучасному освітньому просторі».
- Активна участь у роботі Всеукраїнської культурно-освітньої асоціації гуманної педагогіки.
- Ефективне громадське управління школою: (дорадчі органи, учнівське самоврядування).
- Створення комфортних умов для занять фізичною культурою і спортом. Реалізація проекту «За здоров'ям – на шкільний спортивний майданчик».

II. Актуальність програми

Освіта – найважливіше із земних благ, якщо вона найвищої якості. Інакше – вона абсолютно даремна.

Дж.Р.Кіплінг

Зміни, що відбуваються в усіх сферах життя в Україні, суттєво впливають на систему освіти. Сьогоднішні реалії вимагають визнання та застосування абсолютно нових підходів до навчання та виховання, а саме: ґрунтовної модернізації. Якісне оновлення змісту освіти полягає в необхідності зробити її відповідною європейським стандартам, потребам сучасного життя, запитам суспільства. Сьогодення потребує підготовки вільної особистості, яка самостійно виконує всю поступовість дій, залежно від аналізу ситуації та вибору мети, до оцінювання практично отриманого результату. В зв'язку з розвитком інформаційного суспільства та наростанням інтеграційних глобальних процесів зросли вимоги до опанування іноземних мов. Актуальним є впровадження процесу демократизації управління школою, консолідація альтернативних педагогік із кращим вітчизняним традиційним досвідом.

Соціально-педагогічна місія школи: школа рівних можливостей для всіх, розвиток кожної дитини та її успішне становлення в соціумі.

III. SWOT – АНАЛІЗ

Основою успішної реалізації програми є отриманий на попередніх етапах розвитку школи досвід. Водночас у роботі школи є проблеми і невирішені питання. Стратегічний SWOT-аналіз дозволяє реально розглянути доцільність і можливість змін, а також вірогідні ризики.

1. Сильні сторони (переваги):

- кваліфіковані педагоги; сталий згуртований креативний колектив; високий рівень мотивації вчителів до впровадження інновацій;
- співпраця початкової школи з Всеукраїнською асоціацією гуманної педагогіки, практична участь у її роботі;
- сприятливий психологічний мікроклімат;
- досить високі показники результатів освітнього процесу;
- позитивний імідж у місті;
- наявність творчих колективів;
- вигідне територіальне розташування;
- дієва система учнівського і батьківського самоврядування, партнерські стосунки;
- позитивні показники організації позаурочної діяльності, розвиток творчих здібностей учнів, спортивні досягнення;
- висока результативність методичної роботи; популяризація досвіду на рівні міста, області, у фахових виданнях (115 публікацій), на інтернет-платформах, конкурсах різних рівнів.

2. Слабкі сторони (недоліки):

- невідповідність між матеріально-технічним станом школи і потребами сучасної освіти;
- не сформовано єдине інформаційно-освітнє середовище;
- недостатня робота щодо підвищення мотивації «слабких» учнів до навчання;
- невелика кількість молодих спеціалістів;
- не створено матеріально-технічних, кадрових і методико-технологічних умов переходу освітнього процесу в режим трилінгвізму;
- недостатнє впровадження технологій критичного мислення, змішаного навчання (отримання знань безпосередньо на уроці), STEM-освіти;
- висока зношеність матеріальних ресурсів і комунікацій школи.

3. Можливості:

- збереження позитивних напрацювань колективу як платформи для реалізації стратегічних завдань НУШ;
- підвищення якості освіти через зростання професіоналізму вчителя;
- удосконалення управлінської діяльності за рахунок запровадження нових управлінських технологій (партисипативне управління);
- самоменеджмент директора школи;
- залучення більшості педагогів до участі у навчанні на дистанційних курсах, тренінгах, творчих поїздок до джерел досвіду, дослідницької діяльності;
- забезпечення умов для творчої діяльності молодих педагогів;
- участь школи у програмах, спрямованих на розвиток освіти;
- збереження здоров'я всіх учасників освітнього процесу;
- налагодження активної співпраці з батьками для колегіального вирішення актуальних проблем.
- Збільшення громадської складової в управлінні школою; ширше делегування повноважень.

4.Ризики (загрози):

- нестійка державна політика в сфері освіти; поступове згортання фінансування системи освіти;
- зміни нормативно-правового законодавства;
- загострення конкуренції між освітніми установами міста;
- зростання негативного впливу медіа середовища на формування ціннісних орієнтацій вчителів;
- зниження престижу вчительської професії, відтік фахівців-педагогів до інших галузей;
- проблеми із здоров'ям вчителів та учнів, професійне «вигорання» вчителя;
- загальне зниження цінності освіти в молодіжному середовищі
- пасивна, споживацька позиція батьків стосовно школи та процесу навчання і виховання своїх дітей, перекладання відповідальності за освіту дітей на школу.

IV. Пріоритетні напрямки реалізації програми

1. Нова школа – «педагогіка партнерства»

Ми всі маємо бути на одному березі.

Взаємодія сім'ї і школи – складна проблема, що пройшла в своєму розвитку тривалий час, набуваючи різного спрямування, характеризуючись різними підходами до її розв'язання.

Сьогодні взаємодія цих двох соціальних інститутів не втрачає актуальності, наповнюється новим змістом. Це зумовлено процесами, що відбуваються в системі освіти загалом і в сім'ї зокрема.

Завдання, що стоять перед школою, настільки складні, що без високої педагогічної культури всього суспільства, насамперед сім'ї, зусилля вчителів, якими б значними вони не були, виявляються недостатньо ефективними. Соціальні психологи стверджують: якщо сім'я зацікавлена у вихованні дитини, то сили школи потроюються.

Місія нової школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. Їхнє співробітництво є важливою умовою ефективної навчально-виховної роботи, спрямованої на створення атмосфери доброзичливості та взаєморозуміння, з оперттям на народні та сучасні педагогічні надбання, національну і світову культуру, моральні цінності.

У концепції «Нова українська школа» педагогіка партнерства є однією з дев'яти ключових компонентів. За концепцією, основними принципами цього підходу є:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Мета школи: ініціювати нове, ґрунтовне залучення родини до побудови освітньої траєкторії дитини, змінити односторонню авторитарну комунікацію «вчитель – учень» на багатосторонню комунікацію між учнями, учителями та батьками; забезпечити умови, які б сприяли утвердженню людської гідності дитини та її розвитку; захистити дитину від будь-яких форм психічного чи фізичного насильства.

Зміст діяльності:

- в основу спілкування на всіх рівнях покласти етичний кодекс працівника школи та Положення про академічну доброчесність, яку опублікувати на офіційному веб-сайті школи;
- опанування вчителями технологій проектування моделі партнерської взаємодії з сім'єю та залучення батьків до побудови соціального партнерства; аналіз психолого-педагогічної літератури;
- оновлення методичного інструментарію вчителя (застосування методів навчання, заснованих на співпраці, активна участь дитини в навчанні);
- нові ролі педагога:
- фасилітатор (той, хто підтримує дитину в її навчальній діяльності, допомагає, надихає);
- тьютор (той, хто індивідуально працює з інтересом дитини, організує рефлексію, проектує освітню діяльність і наступні кроки);
- зміна підходів до оцінювання результатів навчання. Оцінювання як можливість відстеження прогресу учнів, діагностика їх потреб, можливість щоденного коректування процесу навчання, оцінювання не знань, а навичок: креативності, критичного мислення, здатності до співпраці тощо;
- постійний моніторинг освітніх потреб батьків;
- допомога батькам у здобуванні спеціальних знань про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання з урахуванням індивідуальних особливостей дитини;
- постійно діючий лекторій «Школа батьківства», серія майстер-класів виїзних тренерів для батьків і вчителів;
- регулярні індивідуальні зустрічі з батьками. Облаштування батьківської кімнати;
- добровільне залучення батьків до освітньої траєкторії дитини: проведення уроків, годин спілкування батьками-фахівцями, проведення батьками майстер-класів для інших батьків, відвідування уроків і позаурочних заходів, організація батьками свят, екскурсій, творчих заходів;

- активні форми взаємодії з батьками: презентації родин з метою популяризації досвіду сімейного виховання, благодійні акції, нетрадиційні батьківські збори, неформальні зустрічі і т. і;
- активне залучення батьків до профілактики жорстокості і насилля, інформування їх про засоби попередження і розв'язання ситуацій, пов'язаних з булінгом.
- вироблення рекомендацій вчителям по встановленню партнерських стосунків з батьками;
- створення інформаційних груп та оновлення сайту школи, використання шкільної газети “Зірка успіху» для прозорого та відкритого спілкування з батьками.

2. Умотивований вчитель

Якщо хочеш, щоб люди збудували корабель, не наказуй їм іти в ліс та заготовляти деревину. Зроби так, щоб вони полюбили море.

Екзюпері

У системі роботи школи робота з кадрами є пріоритетною, оскільки є проблеми:

- методично-практична неготовність молодих спеціалістів до роботи з учнями;
- потреба молодих спеціалістів у постійному психологічному супроводі їхньої діяльності;
- інертність молодих учителів у роботі з обдарованими дітьми;
- пасивність окремих педагогів щодо освоєння і застосування інноваційних технологій навчання.

Педагогічні працівники – це головний ресурс школи, і якщо вони не вмотивовані, вони не будуть працювати, навіть якщо вміють.

За словами міністра освіти Л.Гриневич, українська школа буде успішною, якщо в ній працюватиме успішний вчитель. Вмотивований учитель – це основний провідник реформи.

Мета школи: створити умови для розвитку ініціативності і творчості, створити щасливого вчителя, зробити школу місцем його успіху.

Зміст діяльності:

- створення педагогічним працівникам сприятливих умов для інтелектуального, соціального та духовного розвитку, самореалізації;
- розробити модель «Шляхи формування індивідуальної траєкторії розвитку вчителя»;
- організація роботи «Школи молодого педагога»; створення комфортних умов для творчого початку і розвитку ініціативності («ефект солоного огірка»);
- створити програму підтримки вчителів, що займаються інноваційною діяльністю;
- надання академічної свободи творчим і відповідальним вчителям;
- розробити систему матеріальних стимулів творчо працюючих педагогів;
- створення і просування вчителями особистих брендів: опублікування педагогічних доробок; розробка власного веб-сайту; участь у семінарах, вебінарах, майстер-класах; онлайн-курсах; участь у різноманітних професійних конкурсах; вироблення і поширення інформаційних продуктів; цілеспрямована та систематична робота з самоосвіти;
- добровільна участь у незалежній сертифікації;
- активне використання освітнього порталу із методичними та дидактичними матеріалами.

3. Інноваційні управлінські технології – ключ до розвитку школи

*Тому, хто керуватиме іншими,
слід спочатку навчитися керувати
собою.*

*Демокріт
Єдиний шлях, який веде до
розвитку – це діяльність
Григорій Сковорода*

З піднесенням інноваційного руху в освіті, постійним зростанням конкуренції, підвищенням вимог батьків і суспільства одним із пріоритетних напрямків управління школою є застосування управлінських нововведень. Запровадження інновацій і як результат забезпечення позитивних змін залежить від рівня готовності людського потенціалу. Управління змінами передбачає постійне оцінювання та критичний розгляд можливих шляхів

досягнення поставлених цілей, запровадження тих чи інших актуальних інновацій з урахуванням внутрішніх і зовнішніх умов функціонування школи.

Мета: вироблення стратегії розвитку школи; постійне оновлення освітнього процесу; досягнення позитивних результатів реалізації управлінських рішень; створення в школі дієвої моделі державно-громадського управління; забезпечення якісних змін, відповідно до завдань, визначених в законі «Про освіту» і в концепції НУШ.

Зміст діяльності:

- зміна управлінської діяльності в напрямі демократичного стилю і орієнтація на принципи особистісно орієнтованого управління;
- самоменеджмент директора – шлях до оптимального вирішення складних управлінських питань життєдіяльності школи;
- організація навчання заступників директора з питань управління через ДОІППО та ММК;
- підготовка кадрового резерву адміністрації школи за спеціальністю «Менеджмент в освіті»;
- зміна директивного підходу до управління на управління на засадах інноваційного менеджменту ;
- управління в стилі коучинг (мотивація, делегування повноважень, прогнозування, консультування тощо);
- застосування сучасних управлінських технологій:
  - бренд-стратегія;
  - бенчмаркінг;
  - інжиніринг;
  - реінжиніринг;
  - тімбілдинг;
  - рефреймінг;
  - кейс-метод.
- підвищення результативності управління за рахунок впровадження інформаційних технологій;
- автоматизовані робочі місця адміністрації, вчителя інформатики, секретаря;
- доступ до мережі Інтернет;
- єдиний методичний простір з метою використання електронних матеріалів;
- створення бази даних з різних напрямків роботи школи, ефективна робота програмних комплексів (курси, атестація, кадри і ін.);

- створення системи регулярного вивчення думки батьків і учнів про школу.

4. Раціональне використання ресурсів

Комунальний заклад загальної середньої освіти №1 – загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів розташована у двох двоповерхових будівлях за адресою вул. Калнишевського, 3 і 7, побудованих у 1950 і у 1947 роках.

Школа має кадрові (24 педагога, практичний психолог і соціальний педагог по 0,5 ставки, бібліотекар, медична сестра і 12 працівників обслуговуючого персоналу) та матеріальні ресурси (приміщення бібліотеки майстерня, спортивна зала, спортивний майданчик, актові зали, харчоблок і обідня зала, внутрішні і надвірні туалети, господарчі приміщення, меблі, комп'ютерна техніка, проектори, телевізори і ін.). Школа підключена до мережі Інтернет.

В закладі навчається 423 учня.

Одним із механізмів управління є ефективне використання наявних ресурсів. До ресурсів управління якістю освіти відносяться ресурси внутрішні (кадрові, інформаційні, методичні) і зовнішні, що становлять освітнє середовище школи.

За останні роки в школі склалася ефективна система додаткової освіти – один із секретів високого рейтингу школи. Зайнятість учнів у цій сфері на базі школи здійснюється у таких гуртках:

- театральна студія «Глобус»;
- зразковий художній колектив «Сяйво»;
- театр моди «Екстрем»;
- колектив сучасного танцю «Грація»;
- вокальний колектив «Відлуння»;
- військово-патріотичне об'єднання «Самарські козаки».

Мета: раціональне використання внутрішніх і зовнішніх ресурсів школи для організації освітнього і виховного процесу.

Зміст діяльності:

- активне використання зовнішніх ресурсів, що виконують просвітительські функції: установи культури, музеї, бібліотеки, спеціальні навчальні заклади, установи додаткової освіти;
- співпраця класів з профілем «Українська філологія» з музеями і театрами м.Дніпра;

- взаємодія з соціальними партнерами (батьки, громадські організації: «Союз Чорнобиль України», «Прометей», «Центр підтримки сім'ї», «Від мрії – до мрії», «Родина героя»);
- робота на базі школи гуртків ЦПР, ДЮСШ;
- проведення в школі творчих днів музичною школою;
- проведення на базі міської дитячої та юнацької бібліотек спільних заходів: конкурсів, родинних свят, рекламних акцій;
- постійна популяризувати ресурс школи такими засобами: публікації методичних матеріалів вчителів, виступів, публічних звітів тренінгів, семінарів, майстер-класів; розміщення матеріалів на шкільному веб-сайті;
- залучення батьківського ресурсу для проведення лекцій, бесід, надання школі благодійної допомоги.

5. Матеріально-технічна база

Основна будівля школи існує 71 рік, а філії – 68. Вони потребують постійної підтримки на належному рівні (ремонтні роботи, оновлення комунікацій, перекриття або повна заміна підлоги, заміна вікон, дверей і т.і.

Оновлення вимагає обладнання майстерні, кабінету обслуговуючої праці, кабінетів фізики, хімії, біології. В цілому матеріально-технічна база школи потребує значного покращення.

Потреби в капітальному ремонті:

- фасад і облаштування території філії;
- спортивна зала;
- облаштування сучасного спортивного майданчика;
- майстерня;
- дах і фасад основної школи, благоустрій території, заміна паркана.

Наявність великої кількості невирішених проблем у сфері матеріально-технічного забезпечення школи пов'язане з обмеженими фінансовими можливостями місцевого бюджету.

Школа працює в напрямі залучення позабюджетних коштів і таким чином забезпечує її функціонування і розвиток.

Зміст діяльності:

- сформувані в школі і в класах колегіальні органи батьківського самоврядування; батьківську раду залучити до розв'язання стратегічних питань розвитку школи;

- створити благодійний безготівковий фонд розвитку школи, при його формуванні суворо дотримуватись принципів добровільності, прозорості, гласності;
- систематично публічно інформувати громадськість, Раду школи про надходження і використання коштів та матеріальних цінностей через висвітлення відповідної інформації на сайті школи;
- з метою залучення позабюджетних коштів проводити благодійні концерти, спектаклі, ярмарки; розглянути можливість введення платних освітніх послуг (курс «Графічний дизайн» і «Мистецтво фотографії»), здачі в оренду приміщень і т.ін.

Нормативно-правова база програми

1. Закон України «Про освіту»;
2. Концепція нової української школи;
3. Національна програма «Освіта України XXI століття»;
4. Закон «Про охорону дитинства»;
5. Конвенція про права дитини;
6. Положення про академічну доброчесність;